

Bruxelles, den 22.2.2018
COM(2018) 78 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET

**om gennemførelsen i 2017 af den finansielle bistand til de oversøiske lande og territorier
under 11. Europæiske Udviklingsfond**

DA

DA

Indledning

I associeringsafgørelsen¹ fastlægges de retlige rammer for relationerne mellem de oversøiske lande og territorier² (OLT), de medlemsstater, som de hører under, og Den Europæiske Union. I henhold til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde³ (TEUF) er formålet med associeringsafgørelsen at støtte en bæredygtig udvikling af OLT'erne og fremme EU's værdier i resten af verden.

Støtten til OLT'er ydes hovedsagelig gennem Den Europæiske Udviklingsfond (EUF), hvor der er afsat et beløb på 364,5 mio. EUR under 11. EUF for programmeringsperioden 2014-2020⁴.

I henhold til artikel 91 i associeringsafgørelsen belyser denne rapport, hvilke fremskridt der er gjort med gennemførelsen af ressourcer fra 11. EUF til OLT i 2017.

Finansielle ressourcer under 11. EUF-OLT

De ressourcer under 11. EUF, der er stillet til rådighed for OLT'er, er fordelt som følger, jf. bilag II til associeringsafgørelsen:

- 229,5 mio. EUR til de territoriale (bilaterale) tildelinger
- 100 mio. EUR til regionalt samarbejde og integration
- 21,5 mio. EUR til finansiering af humanitær bistand og katastrofebistand eller støtte i tilfælde af udsving i eksportindtægterne
- 5 mio. EUR til finansiering af rentetilskud og faglig bistand inden for rammerne af EIB's OLT-investeringsfacilitet
- 8,5 mio. EUR til undersøgelser og faglig bistand i overensstemmelse med artikel 81 i associeringsafgørelsen.

Ud fra de kriterier, der er fastsat i associeringsafgørelsen, **anses 16 OLT'er for at være berettiget til en territorial tildeling under 11. EUF.**⁵ Det bemærkes, at Grønland støttes direkte gennem EU's almindelige budget på basis af "Grønlandsafgørelsen"⁶.

De fire regionale programmer søger at fremme samarbejdet mellem OLT'er i samme region, som har fælles problemer og prioriteter. Ved de foranstaltninger, der finansieres under den regionale tildeling, ydes der støtte til udformning og gennemførelse af omfattende regionale programmer og projekter, som har til formål at løse disse problemer. Der tilskyndes aktivt til at inddrage andre finansieringskilder, herunder andre finansielle EU-instrumenter, gennem

¹ Rådets afgørelse 2013/755/EU om de oversøiske landes og territoriers associering med Den Europæiske Union.

² EU's oversøiske lande og territorier er Grønland, Ny Kaledonien og tilhørende områder, Fransk Polynesien, De Franske Besiddelser i det Sydlige Indiske Ocean og Antarktis, Wallis og Futuna, Saint Pierre og Miquelon, Saint-Barthélemy, Aruba, Bonaire, Curaçao, Saba, Sint Eustatius, Sint-Maarten, Anguilla, Caymanøerne, Falklandsøerne, Sydgeorgien og Sydsandwichøerne, Montserrat, Pitcairn, Saint Helena og tilhørende områder (nu benævnt Saint Helena, Ascension og Tristan da Cunha), Det Britiske Antarktiske Territorium, Det Britiske Territorium i Det Indiske Ocean, Turks- og Caicosøerne, De Britiske Jomfruøer og Bermuda.

³ Fjerde del i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (EUT C 326 af 26.10.2012, s. 47).

⁴ EUT L 210 af 6.8.2013, s. 1 – Intern aftale mellem Den Europæiske Unions repræsentanter for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om finansiering af Den Europæiske Unions bistand i henhold til den flerårige finansielle ramme for perioden 2014-2020 i overensstemmelse med AVS-EU-partnerskabsaftalen samt om tildeling af finansiell bistand til de oversøiske lande og territorier, på hvilke fjerde del af traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde finder anvendelse.

⁵ I bilag 1 til denne rapport findes listen over vejledende territoriale og regionale tildelinger.

⁶ Ifølge Rådets afgørelse 2014/137/EU om forbindelserne mellem Den Europæiske Union på den ene side og Grønland og Kongeriget Danmark på den anden side er der for perioden 2014-2020 tildelt 217,8 mio. EUR til samarbejde mellem EU og Grønland på områder af fælles interesse.

samarbejde med AVS-lande og/eller tredjelande i nærområdet samt med regionerne i EU's yderste periferi.

Programmeringsprocessen for 11. EUF-OLT

I associeringsafgørelsen⁷ fastlægges **en programmeringsproces, som gælder specifikt for OLT'er**. I modsætning til gruppen af lande i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS-landene) baseres programmeringen ikke på nationale vejledende programmer, men derimod på **udarbejdelsen af et programmeringsdokument bestående af to dele, nemlig a) en strategi for EU's indsats (Del A) og b) en handlingsplan (Del B)**.

Kommissionen træffer kun én formel afgørelse med henblik på at godkende OLT-programmeringsdokumenterne, og denne omfatter både de strategiske retningslinjer og den detaljerede programudformning. Det betyder, at et programmeringsdokument ikke kan vedtages, før der er udarbejdet og formelt opnået enighed om en strategi og en handlingsplan. **Budgetstøtte** er den foretrukne gennemførelsesmetode for territoriale tildelinger i OLT'erne.

OLT'erne har fortsat det primære ansvar for udarbejdelsen af programmeringsdokumenterne bl.a. med hensyn til, hvilke prioriteter deres strategier baseres på, og sikringen af, at de fornødne lokale høringer finder sted. Der er på OLT'ernes anmodning stillet faglig bistand til rådighed for at hjælpe OLT'erne i programmeringsprocessen i overensstemmelse med artikel 81 i associeringsafgørelsen.

Der er ydet særlig vejledning til OLT'erne vedrørende diverse aspekter af programmeringsprocessen for perioden 2014-2020:

Der er udarbejdet **detaljerede programmeringsinstrukser**, der specifikt er rettet mod OLT'erne, og som danner grundlag for vejledning af de pågældende lande og territorier. Disse instrukser omfatter både retningslinjer og særlige skabeloner for de forskellige etaper i udarbejdelsen af programmeringsdokumentet.

EU's retningslinjer for budgetstøtte (Bilag 10), der blev revideret i september 2017, omfatter særlig, mere fleksibel vejledning med hensyn til godkendelse og forvaltning af budgetstøtteaktiviteter i OLT'erne og i andre små udviklingsøstater (SIDS).

For at fremme samarbejdet mellem OLT'erne, AVS-/nabolandene og regionerne i den yderste periferi blev der udarbejdet et **vejledende notat**, der skal tilskynde til fælles projekter, som finansieres af EUF og Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU).

For så vidt angår territoriale tildelinger har de fleste OLT'er foreslået, at der som gennemførelsesmetode vælges budgetstøtte, og dette afspejler i flere tilfælde en positiv forandring i forhold til de projektmetoder, der tidligere har været anvendt, navnlig for Curaçao, Fransk Polynesien, Sint Eustatius samt Wallis og Futuna. Budgetstøtte er en effektiv metode til at håndtere horisontale, langsigtede og strukturelle udfordringer og trusler.

Situationen i 2017

a) Orkaner i Vestindien

I september 2017 ramte to kategori 5-orkaner, Irma og Maria, flere oversøiske lande og territorier i Vestindien og førte livstruende vinde (300 km/h), stormfloder og kraftige regnskyl med sig med omfattende skader på boliger og grundlæggende infrastruktur til følge. De hårdest ramte OLT'er var Anguilla, Sint Maarten og Turks- og Caicosøerne, Saint-Barthélemy og De Britiske Jomfruøer. Der skete også skader på Montserrat, Saba og Sint Eustatius.

⁷ Fjerde del i associeringsafgørelsen.

Efter orkanerne blev der arrangeret flere møder af Europa-Kommissionen, de berørte OLT'er og deres medlemsstater for straks at udveksle alle relevante oplysninger om nødhjælp og humanitær bistand med OLT'erne og medlemsstaterne.

Generaldirektoratet for Civilbeskyttelse og Humanitære Bistandsforanstaltninger på Europæisk Plan (GD ECHO) ydede umiddelbar katastrofebistand til **Turks- og Caicosøerne** (60 000 EUR) og til **Sint Maarten** (80 000 EUR) gennem et regionalt program i samarbejde med Den Panamerikanske Sundhedsorganisation (PAHO). Indsatsen fokuserede på mindre rehabiliteringsarbejder hos de berørte **sundhedsinfrastrukturer** for at genetablere umiddelbare tjenester, sikre adgang til rent vand for sundhedsfaciliteter og epidemiologisk overvågning af udsatte befolkningsgrupper.

Endvidere har Nederlandene aktiveret den europæiske civilbeskyttelsesordning for Sint Maarten med henblik på evakuering fra Sint-Maarten ad luftvejen samt betaling af transportomkostningerne for et nederlandsk fartøj, der transporterede nederlandsk bistand i form af naturalier til Sint Maarten, herunder biler, lastbiler og tunge maskiner.

Generaldirektoratet for Internationalt Samarbejde og Udvikling arbejdede aktivt sammen med myndighederne for at sikre, at de territoriale og regionale programmer under 11. EUF var tilpasset situationen efter Irma i OLT'erne, og støtte dem i deres bestræbelser på at blive mere modstandsdygtige. I den forbindelse blev der som led i nødhjælpsindsatsen straks udbetalt **3,6 mio. EUR** og **4 mio. EUR** gennem 11. EUF's budgetstøtteprogrammer til uddannelsessektoren på **Anguilla** og **Turks- og Caicosøerne**.

Endvidere vil en ny tværgående komponent vedrørende modstandsdygtighed blive tilføjet **inden for rammerne af det regionale program for Vestindien under 11. EUF** for at støtte langsigtet opbygning af modstandsdygtighed i OLT'erne i tråd med den europæiske konsensus om udvikling, der understreger tilsagnet om at opbygge modstandsdygtighed.

Med hensyn til en mulig anvendelse af den ikketildelte reserve B (21,5 mio. EUR) under 11. EUF er Generaldirektoratet for Internationalt Samarbejde og Udvikling ved at vurdere de anmodninger, der er blevet fremsat af de hårdest ramte OLT'er. I den forbindelse er der blevet afsat en vejledende bevillingsramme på 5 mio. EUR som en del af den bevillingsramme på 60,5 mio. EUR, som EU's kommissær for internationalt samarbejde og udvikling gav tilsagn om på Den Europæiske Unions vegne til støtte for genopbygningsindsatsen i de berørte territorier og lande under en donorkonference på højt plan, der fandt sted den 21. november 2017 i New York.

b) Afholdte høringer

Siden programmeringsprocessen blev indledt i december 2013, har Europa-Kommissionen aktivt støttet OLT'erne i hele programmeringsprocessen ved at finansiere og/eller fremme afholdelsen af særlige seminarer, workshoper og konferencer, der skal muliggøre overvejelser om fælles prioriteter og mål. Der har fundet talrige af disse udvekslinger sted, og de har været særligt udbytterige i hele 2017.

På baggrund af resultaterne af forskellige høringmøder i 2016 var ugen efter det 15. OLT-EU-forum (den 22.-26. februar 2017) den perfekte lejlighed for OLT'erne til at mødes på regionalt plan og komme videre i programmeringsprocessen og give OLT'er i Vestindien og Stillehavet mulighed for henholdsvis at komme videre med og afslutte udvælgelsesfasen for deres regionale programmer.

Efterfølgende gjorde det **regionale seminar den 2.-3. april 2017** og **seminarworkshopperne for OLT'er i Stillehavet**⁸ **den 24.-27. oktober i Nouméa** det muligt at afslutte

⁸ Ny Kaledonien, Wallis og Futuna, Fransk Polynesien og Pitcairn.

udarbejdelsesfasen. Under seminaret blev der lagt særlig vægt på at identificere mulige synergier mellem det regionale AVS-program og yderligere fremskridt med den regionale integration og samarbejde med nærtliggende AVS-lande.

Med hensyn til **det regionale program for Vestindien** bidrog den regionale workshop, der fandt sted i slutningen af november 2017 på Bonaire, konstruktivt til at fremme udarbejdelsesfasen efter orkanerne i regionen. Workshopen gjorde det ikke blot muligt at tilføje en ny horisontal komponent vedrørende modstandsdygtighed, men også at gøre fremskridt med valget af gennemførelsespartner og med den vejledende budgettildeling for hver komponent.

Der fandt udbytterige drøftelser sted mellem OLT'erne og Kommissionens tjenestegrene vedrørende det tematiske program for OLT. Navnlig mødet i **partnerskabsgruppen om miljø og klimaændringer i juli 2017** var en lejlighed til at gøre yderligere fremskridt med programmeringen af **klimaændringskomponenten i det tematiske program under 11. EUF**. Dette møde byggede videre på og supplerede resultaterne af mødet i partnerskabsgruppen om miljø og klimaændringer i juli 2016, der fokuserede på den *anden komponent* af den tematiske bevillingsramme, nemlig **bæredygtig energi**.

OLT'erne og Den Europæiske Union bekræftede også deres stærke engagement i vedvarende energi på det **3. topmøde mellem energiministrene og workshopen om havenergi**, der fandt sted den 6.-7. december 2017 i Bruxelles⁹.

Endvidere blev overvejelserne om fælles strategiske prioriteter fremmet gennem den associeringsdialog, der blev etableret ved associeringsafgørelsen. **På teknisk plan blev der i 2017 afholdt fire trepartsmøder mellem Kommissionen, OLT-repræsentanter og de medlemsstater, som de hører under**. Disse møder gav mulighed for en dialog mellem Kommissionen og OLT'ernes og medlemsstaternes repræsentanter og for at overvåge udviklingen, gennemførelsen og programmeringen af midlerne under 11. EUF.

På politisk plan bekræftede EU, OLT'erne og deres medlemsstater på det **15. OLT-EU-forum i februar 2017** – med udgangspunkt i konklusionerne fra 14. OLT-EU-forum i 2016 – deres stærke vilje til at opbygge modstandsdygtighed og bæredygtighed med henblik på at finde varige og komplekse løsninger på fælles udfordringer såsom klimaændringer, katastroferisikobegrænsning og vedvarende energi og anerkendte vigtigheden af regionalt samarbejde, hvilket direkte understøtter de tematiske og regionale programmer.

Endelig gav de **trepartsmøder**, der blev holdt mellem Kommissionen, de territoriale/regionale anvisningsberettigede fra OLT'erne og de medlemsstater, som de hører under, i forbindelse med 15. OLT-EU-forum mulighed for at drøfte og tackle eventuelle problemer vedrørende programmeringen og gennemførelsen af de finansielle ressourcer og konkret at planlægge de næste skridt.

c) Territoriale og regionale programmer under 11. EUF

Takket være det fælles engagement fra alle berørte parter er der opnået en række betydelige resultater med hensyn til programmeringen af midlerne under 11. EUF i 2016 og 2017.

I 2016 og 2017 blev der **trukket fuldt ud på faglig bistand** for at hjælpe de territoriale og regionale anvisningsberettigede i programmeringsprocessen, jf. artikel 81 associeringsafgørelsen. Ved udgangen af 2017 var der indgået kontrakter om faglig bistand eller indledt undersøgelser med henblik på at fastlægge OLT'ernes sektorspecifikke strategier

⁹ Arrangementerne var henholdsvis finansieret under faciliteten for teknisk samarbejde under 11. EUF og EU's facilitet for faglig bistand til bæredygtig energi.

eller fastslå, om OLT'erne var berettigede til budgetstøtte, for et samlet beløb på 3,64 mio. EUR inden for rammerne af facilitet for teknisk samarbejde I og II under 11. EUF.

På territorielt plan er **alle strategier for EU's indsats** blevet godkendt (undtagen Curaçao og Sint-Maarten), mens **Saint Helena** afsluttede udvælgelsesfasen i andet kvartal 2017 og udarbejdsfasen i december 2017.

Ud over programmeringsdokumenterne for **Saint Pierre og Miquelon**, som blev undertegnet i efteråret 2016, blev de fem programmeringsdokumenter for **Ny Kaledonien, Turks- og Caicosøerne, Saba, Sint Eustatius og Anguilla** undertegnet sammen med kommissær Neven Mimica på det 15. OLT-EU-forum, der blev afholdt i februar 2017 på Aruba.

Derudover blev fire andre programmeringsdokumenter for **Falklandsøerne, Pitcairn, Wallis og Futuna og Fransk Polynesien** vedtaget i slutningen af året. Endvidere blev proceduren for vedtagelse af programmeringsdokumentet for **Montserrat** indledt i december 2017, og vedtagelsen forventes at finde sted i anden uge af januar 2018.

Finansielt svarede dette til næsten 75 % af de samlede territoriale finansieringsmidler.

På regionalt plan er **det regionale program for Stillehavet** som anført ovenfor det første regionale program, hvis udarbejdsfasen er blevet afsluttet, mens udvælgelsesfasen er blevet afsluttet for **det regionale program for Vestindien**.

Med hensyn til sidstnævnte skal det bemærkes, at OLT'erne efter orkanerne Irmas og Marias hærgen i Vestindien på workshopen i november 2017 på Bonaire som nævnt ovenfor besluttede at reducere energikomponenten og omdirigere ca. 20 mio. EUR til opbygning af modstandsdygtighed.

For **Det Indiske Ocean** og **det tematiske regionale program for OLT** er udvælgelsesfasen afsluttet.

Afslutningsvis skal det bemærkes, at programmeringen af **støtteforanstaltningerne under 11. EUF til sammenslutningen af OLT'er (OCTA)** for et samlet beløb på 1,1 mio. EUR for årene 2018-2019 også blev afsluttet i 2017. Disse foranstaltninger vil medvirke til, at OCTA kan fungere som en institution, der udgør et forum for et effektivt samarbejde med EU og støtter sine medlemmers kollektive interesser på flere områder af fælles interesse inden for associeringen mellem EU og OLT.

På grundlag af de fremskridt, der blev gjort i 2016, har 2017 derfor været et afgørende år for OLT-EU-partnerskabet, hvor programmeringen inden for rammerne af 11. EUF i form af regionale tildelinger, bl.a. gennem øget koordinering, blev fremskyndet betydeligt, og hvor programmeringen af de territoriale bevillingsrammer næsten blev afsluttet.

d) Gennemførelse af 11. EUF

Gennemførelsen af reformprogrammerne vedrørende sektorspecifikke resultater under 11. EUF for Saint Pierre og Miquelon, Ny Kaledonien, Anguilla, Saba, Sint Eustatius og Turks- og Caicosøerne er i gang og forløber planmæssigt, mens finansieringsaftalen for Falklandsøerne blev undertegnet den 4. december 2017. I den forbindelse er der blevet lagt særlig vægt på dialogen med partner-OLT'er.

Nærmere bestemt udbetalte Kommissionen i juni 2017 anden rate på 6 mio. EUR til **Saint Pierre og Miquelon**, der sammen med betalingen af 7 mio. EUR i 2016 tegner sig for næsten 50 % af gennemførelsen af den samlede bevillingsramme på 26,35 mio. EUR til støtte for bæredygtig turisme og sektoren for maritime tjenester. Dette er bl.a. resultatet af en konstruktiv politisk dialog mellem Saint Pierre og Miquelon og Europa-Kommissionen, der blev indledt i oktober 2016 og fortsatte i 2017 på teknisk plan.

Ud over betalingerne af de første trancher af budgetstøtteprogrammerne under 11. EUF til **Turks- og Caicosøerne** (4 mio. EUR) og **Anguilla** (3,6 mio. EUR) som led i de umiddelbare bestræbelser på at sikre en hurtig reaktion på orkanerne Irma og Maria som omhandlet ovenfor blev den første tranche på 5,76 mio. EUR under 11. EUF udbetalt i december 2017 til Ny Kaledonien til støtte for beskæftigelse og overgangen til arbejde. For sidstnævntes vedkommende har den politiske dialog med Ny Kaledoniens regering, der har fundet sted regelmæssigt i løbet af hele 2017, gjort det muligt at tage vigtige prioriteter op vedrørende beskæftigelsespolitikken og gennemførelsen heraf.

Endelig er der også gjort tilfredsstillende fremskridt med gennemførelsen af **Sabas** strategi for energisektoren, for hvilken den første faste tranche på 1,9 mio. EUR under 11. EUF blev fuldt udbetalt i december 2017.

Den Europæiske Investeringsbank (EIB)

Som led i OLT-investeringsfaciliteten er 25 500 EUR ud af bevillingsrammen på 5 mio. EUR fra 11. EUF til finansiering af rentetilskud og faglig bistand til OLT, som forvaltes af EIB, blevet anvendt til et rentetilskud på en operation i Tahiti (Fransk Polynesien) som følge af annullering af det udestående lånebeløb.

Som led i OLT-investeringsfaciliteten blev der undertegnet to nye operationer i 2017, nemlig en kreditlinje med Banque Calédonienne d'Investissement for et beløb på 20 mio. EUR til medfinansiering af projekter, der iværksættes af private virksomheder og offentlige enheder i Ny Kaledonien. Inden for lånerammen hos Den Caribiske Udviklingsbank, der har til formål at yde lån til afbødning af klimaændringer, tilpasning og øget modstandsdygtighed over for klimaændringer, er der øremærket et beløb på 3,8 mio. EUR til OLT'er.

Ifølge associeringsafgårelsen kan der desuden stilles yderligere EIB-finansiering til rådighed (op til 100 mio. EUR i perioden 2014-2020) fra bankens egne midler¹⁰.

EIB indgik under bevillingsrammen for egne midler til OLT en låneaftale med Ny Kaledonien i 2015, hvorved der blev ydet et investeringslån på 20 mio. EUR til opførelse af et nyt hospital, der skal erstatte fire eksisterende hospitaler og være det førende hospital for hele området. Projektet er iværksat i tæt samarbejde med det franske udviklingsagentur (*Agence Française de Développement*). Lånet blev udbetalt fuldt ud den 1. september 2016, efter at alle medlemsstater havde afsluttet ratificeringen af kautionskontrakten.

Fremtidsudsigter

2018 bliver særlig vigtigt for OLT'erne med hensyn til effektivt at kunne afslutte udarbejdelsen af deres regionale programmer med særlig vægt på at skabe synergier gennem øgede og forbedrede forbindelser både mellem OLT'er indbyrdes og mellem OLT'er, AVS-stater og regionerne i den yderste periferi.

Samtidig vil Kommissionen fortsat støtte de OLT'er, der blev ramt af orkanerne Irma og Maria, i deres genopbygningsindsats, og den arbejder tæt sammen med dem med henblik på at dække deres behov på den bedst mulige måde.

I et mere globalt perspektiv bliver det kommende år også afgørende for, at man kan komme videre i overvejelserne om EU's finansielle samarbejde med OLT'erne i lyset af resultaterne af drøftelserne på 16. OLT-EU-forum og den kommende konsekvensanalyse vedrørende de næste eksterne finansieringsinstrumenter efter 2020 og de tilsvarende lovgivningsforslag.

¹⁰ Der er blevet opbygget tre sammenhængende projekter til en samlet værdi af ca. 80 mio. EUR inden for vedvarende energi og IKT.